RÅDET

RÅDETS REKOMMENDATION

av den 12 oktober 2005

om underlättande av inresa och vistelse för tredjelandsmedborgare som skall bedriva forskning i Europeiska gemenskapen

(2005/762/EG)

EUROPEISKA UNIONENS RÅD UTFÄRDAR DENNA REKOMMENDATION

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 63,

med beaktande av kommissionens förslag,

med beaktande av Europaparlamentets yttrande ([1]),

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande ([2]),

med beaktande av Regionkommitténs yttrande ([3]), och

av följande skäl:

(1) I syfte att stärka och skapa struktur i den europeiska forskningspolitiken framhöll kommissionen i januari 2000 nödvändigheten av att skapa ett europeiskt område för forskningsverksamhet som ett centralt moment i gemenskapens framtida insatser på detta område.

(2) Europeiska rådet i Lissabon i mars 2000 som godkände det europeiska området för forskningsverksamhet, uppställde målet att gemenskapen senast 2010 skall bli världens mest konkurrenskraftiga och dynamiska kunskapsbaserade ekonomi.

(3) Globaliseringen av ekonomin kräver större rörlighet för forskare, en insikt som kom till uttryck i sjätte ramprogrammet för Europeiska gemenskapens verksamhet ([4]), när gemenskapen ytterligare ökade möjligheterna för forskare från tredjeländer att delta i forskningsprogrammen.

(4) Europeiska gemenskapen beräknas senast 2010 behöva 700 000 forskare för att uppnå det av Europeiska rådet i Barcelona fastställda målet att 3 % av BNP skall investeras i forskning. För att uppnå detta mål krävs en rad samverkande åtgärder, exempelvis att öka de ungas intresse för en vetenskaplig karriär, främja kvinnors deltagande i vetenskaplig forskning, öka möjligheterna till utbildning och rörlighet inom forskningen, förbättra karriärmöjligheterna för forskare inom gemenskapen och göra gemenskapen mer öppen för tredjelandsmedborgare som kan komma i fråga för inresa och vistelse i forskningssyfte.

([1]) Yttrandet avgivet den 12 april 2005 (ännu ej offentliggjort i EUT).

([2]) EUT C 120, 20.5.2005, s. 60.

([3]) EUT C 71, 22.3.2005, s. 6.

([4]) Europaparlamentets och rådets beslut nr 1513/2002/EG av den 27 juni 2002 om sjätte ramprogrammet för Europeiska gemenskapens verksamhet inom området forskning, teknisk utveckling och demonstration med syfte att främja inrättandet av det europeiska området för forskningsverksamhet samt innovation (2002–2006) (EGT L 232, 29.8.2002, s. 1). Beslutet ändrat genom beslut nr 786/2004/EG (EUT L 138, 30.4.2004, s. 7).

(5) I avvaktan på genomförandet av rådets direktiv 2005/71/EG av den 12 oktober 2005 om ett särskilt förfarande för tredjelandsmedborgares inresa och vistelse i forskningssyfte [1] uppmanas medlemsstaterna genom denna rekommendation att redan börja underlätta sådan inresa och vistelse för de berörda personerna.

(6) Eftersom gemenskapen lider brist på forskare och måste underlätta för denna grupp att resa in och vistas i gemenskapen bör tillgången till forskningstjänster på arbetsmarknaden främjas, till exempel genom avskaffande av kravet på arbetstillstånd.

(7) För att bli konkurrenskraftiga och utöva dragningskraft i en global konkurrenssituation bör medlemsstaterna förenkla och påskynda sina förfaranden för utfärdande och förlängning av viseringar och uppehållstillstånd för forskare.

(8) Genomförandet av denna rekommendation bör inte leda till ökad kunskapsflykt från tillväxt- och utvecklingsländer. Kompletterande åtgärder för att i fall där det finns en sådan risk främja att forskarna återvänder till sina ursprungsländer och för att gynna forskares rörlighet bör därför vidtas som del av partnerskapet med ursprungsländerna för att få till stånd en övergripande migrationspolitik. I detta sammanhang bör medlemsstaterna sträva efter att avväga mottagandet av forskare från tredjeländer mot en uppskattning av behoven i deras ursprungsland på forskningsområdet. Därvid bör de också ta hänsyn till forskarnas personliga situation, särskilt när vederbörande har ett kontraktsförhållande med ett forskningsorgan i ursprungslandet.

(9) Eftersom frågan om familjeåterförening är en avgörande faktor vid forskarens beslut om att bedriva sin forskning i gemenskapen eller inte, bör medlemsstaterna underlätta återförening av forskarens familjemedlemmar, till exempel med avseende på tillträde till arbetsmarknaden och möjligheten för familjemedlemmar att ansöka när de är lagligen närvarande på den berörda medlemsstatens territorium.

(10) Vid fastställande av giltighetstiden för uppehållstillstånd för familjemedlemmar bör medlemsstaterna beakta huruvida den berörda personen skall fullgöra en viss skolgång eller inte.

(11) Utbyte av information och bästa praxis bör uppmuntras i syfte att förbättra förfarandena för inresa och vistelse för forskare. I denna rekommendation anges att även kontakter mellan behöriga myndigheter och arbete i nätverk kan bidra till förbättringar. Särskilt ”Pan-European Researchers Mobility Web Portal” och motsvarande nationella redskap utgör en viktig informationskälla för forskare.

(12) Enligt anslutningsfördragen från 2003 skall de dåvarande medlemsstaterna, under varje period då nationella eller bilateralt överenskomna åtgärder tillämpas, ge företräde på arbetsmarknaden åt arbetstagare som är medborgare i medlemsstaterna framför arbetstagare som är medborgare i tredje land.

(13) Tjeckiska, cypriotiska, estniska, ungerska, lettiska, litauiska, maltesiska, polska, slovakiska och slovenska migrerande arbetstagare samt deras anhöriga som är lagligen bosatta och arbetande i en annan medlemsstat, eller migrerande arbetstagare från andra medlemsstater samt deras anhöriga som är lagligen bosatta och arbetande i Tjeckien, Cypern, Estland, Ungern, Lettland, Litauen, Malta, Polen, Slovakien och Slovenien, bör inte behandlas mer restriktivt än de från tredjeland som är bosatta och arbetar i denna medlemsstat eller i Tjeckien, Cypern, Estland, Ungern, Lettland, Litauen, Malta, Polen, Slovakien respektive Slovenien.

(14) Denna rekommendation respekterar de grundläggande rättigheter och principer som är fastställda, i synnerhet i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna.

(15) I enlighet med artiklarna 1 och 2 i det protokoll om Förenade kungarikets och Irlands ställning som fogas till fördraget om Europeiska unionen och fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, och utan att det påverkar tillämpningen av artikel 4 i nämnda protokoll, deltar inte Irland i antagandet av denna rekommendation och bestämmelserna är därför inte tillämpliga i Irland.

(16) I enlighet med artiklarna 1 och 2 i det protokoll om Förenade kungarikets och Irlands ställning som fogas till fördraget om Europeiska unionen och fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, och utan att det påverkar tillämpningen av artikel 4 i nämnda protokoll, deltar inte Förenade kungariket i antagandet av denna rekommendation dess bestämmelser är inte tillämpliga i Förenade kungariket.

[1] Se sidan 15 i detta nummer av EUT.

(17) I enlighet med artiklarna 1 och 2 i det protokoll om Danmarks ställning som fogas till fördraget om Europeiska unionen och fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, deltar Danmark inte i antagandet av denna rekommendation och dess bestämmelser är inte tillämpliga i Danmark.

HÄRIGENOM REKOMMENDERAS MEDLEMSSTATERNA

1. att, när det gäller inresa och vistelse i forskningssyfte,

   a) främja forskares inresa och vistelse i gemenskapen genom att sörja för att de omfattas av gynnsamma villkor för bedrivandet av forskning, helst genom att undanta dem från kravet på arbetstillstånd, eller genom att föreskriva att forskare skall erhålla arbetstillstånd automatiskt eller genom påskyndat förfarande,

   b) inte begränsa tredjelandsmedborgares inresa och vistelse i forskningssyfte genom kvotering av forskningstjänster,

   c) garantera tredjelandsmedborgare möjlighet att arbeta som forskare, inklusive möjlighet att när så är lämpligt förlänga eller förnya arbetstillståndet,

2. att, när det gäller uppehållsstillstånd,

   a) utfärda uppehållstillstånd så snart som möjligt efter ansökan från tredjelandsmedborgare i forskningssyfte och underlätta påskyndade förfaranden,

   b) garantera tredjelandsmedborgare som arbetar som forskare förlängt uppehållstillstånd,

   c) successivt involvera forskningsorganen i förfarandet för inresa och vistelse för forskare,

3. att, när det gäller familjeåterförening, främja och stödja familjemedlemmarnas återförening genom att sörja för att de omfattas av gynnsamma och attraktiva villkor och förfaranden,

4. att, när det gäller det operativa samarbetet,

   a) underlätta för forskarna att få tillgång till relevant information och verka för att den finns tillgänglig i alla relevanta informationskällor,

   b) främja kontaktnät med personer i behöriga myndigheter,

   c) uppmuntra forskningsorganen att utveckla sådana kontaktnät,

   d) underrätta kommissionen om de bestämmelser som de har antagit för att underlätta inresa och vistelse för forskare från tredjeländer.

Utfärdad i Luxemburg den 12 oktober 2005.

På rådets vägnar

C. CLARKE

Ordförande